

Ιούνιος 2014

στην υπηρεσία της επιχείρησής σας

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ

Η ΕΕ διαβλέπει στους ωκεανούς μεγάλες δυνατότητες για βιώσιμη ανάπτυξη

Τα δύο τρίτα του πλανήτη μας καλύπτονται από ωκεανούς και θάλασσες. Με μια υπεύθυνη διαχείριση, μπορούμε να εξασφαλίσουμε τρόφιμα, φάρμακα και ενέργεια, διαφυλάσσοντας παράλληλα τα οικοσυστήματα για τις επόμενες γενιές. Για να γίνει όμως κάτι τέτοιο δυνατό, πρέπει να μάθουμε περισσότερα για τις θάλασσες και τους ωκεανούς μας. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή παρουσίασε ένα σχέδιο δράσης για καινοτομία στη «γαλάζια οικονομία», με απώτερο στόχο να συμβάλει στη βιώσιμη χρήση των ωκεάνιων πόρων και να προωθήσει την ανάπτυξη και την απασχόληση στην Ευρώπη.

Η επίτροπος Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας, Μαρία Δαμανάκη, δήλωσε σχετικά: «Θέτουμε τα θεμέλια ώστε οι αυριανές γενιές των Ευρωπαίων να έχουν τις γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται για να διαχειρίζονται καλύτερα τους ωκεανούς μας και να τους αξιοποιούν με τον καλύτερο τρόπο, σεβόμενοι παράλληλα την ισορροπία του θαλάσσιου οικοσυστήματος.» Και πρόσθεσε: «Για παράδειγμα, η πρωτοβουλία μας να δημιουργήσουμε έναν ψηφιακό χάρτη του θαλάσσιου βυθού όλων των ευρωπαϊκών υδάτων θα αυξήσει την προβλεψιμότητα για τις επιχειρήσεις που επιθυμούν να προχωρήσουν σε επενδύσεις, θα μειώσει τα κόστη και θα ενισχύσει την καινοτομία για μια βιώσιμη γαλάζια ανάπτυξη.»

Η Επιτροπή εντόπισε ορισμένα εμπόδια που πρέπει να ξεπεραστούν: οι γνώσεις μας για τη θάλασσα εξακολουθούν να είναι ελλιπείς, τα ερευνητικά σχέδια που υλοποιούν τα κράτη μέλη είναι ασύνδετα μεταξύ τους, ενώ η Ευρώπη του αύριο χρειάζεται περισσότερους μηχανικούς και επιστήμονες που θα μπορούν να εφαρμόζουν τις νέες τεχνολογίες στο θαλάσσιο περιβάλλον.

Η επίτροπος Έρευνας και Καινοτομίας, Μόιρα Γκέγκεν-Κουίν, δήλωσε: «Γνωρίζουμε ίσως περισσότερα για την επιφάνεια της Σελήνης και του Άρη παρά για τον πυθμένα των βαθέων υδάτων. Η θαλάσσια καινοτομία παρουσιάζει τεράστιες δυνατότητες για την οικονομία μας, και θα μας βοηθήσει να αντιμετωπίσουμε προκλήσεις όπως η κλιματική αλλαγή και η επισιτιστική ασφάλεια. Η γαλάζια ανάπτυξη αποτελεί συνεπώς έναν κεντρικό τομέα του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», που είναι το νέο μας πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας.»

Το σχέδιο δράσης που παρουσίασε η Επιτροπή προτείνει τα εξής:

- ολοκλήρωση ενός ψηφιακού χάρτη για το σύνολο του θαλάσσιου βυθού των ευρωπαϊκών υδάτων έως το 2020·
- δημιουργία μιας διαδικτυακής πλατφόρμας, που θα τεθεί σε λειτουργία πριν από το τέλος του 2015, η οποία θα παρέχει πληροφορίες για έργα θαλάσσιας έρευνας στο πλαίσιο όλου του προγράμματος Ορίζοντας 2020 (<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>), καθώς και για θαλάσσια έρευνα που χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους, και παράλληλα θα χρησιμεύει για τη διάδοση των αποτελεσμάτων έργων που ολοκληρώθηκαν·
- δημιουργία ενός φόρουμ γαλάζιας οικονομίας, το οποίο θα απευθύνεται στον κόσμο των επιχειρήσεων και των επιστημών, με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα, επιστημόνων και ΜΚΟ, με στόχο τη διαμόρφωση της γαλάζιας οικονομίας του μέλλοντος και την ανταλλαγή ιδεών και αποτελεσμάτων. Μια πρώτη συνεδρίαση θα πραγματοποιηθεί στο περιθώριο της εκδήλωσης για την Ημέρα της Θάλασσας 2015 στον Πειραιά·
- ενθάρρυνση των ερευνητικών ιδρυμάτων, του επιχειρηματικού κόσμου και της εκπαίδευσης να καταγράψουν τις ανάγκες και τις δεξιότητες που θα πρέπει να έχει το αυριανό εργατικό δυναμικό στον τομέα της θάλασσας μέχρι το 2016·
- διερεύνηση της δυνατότητας δημιουργίας, με τη συμμετοχή σημαντικών παράγοντες από τον κόσμο της έρευνας, των επιχειρήσεων και της εκπαίδευσης, μιας Κοινότητας της γνώσης και της καινοτομίας (ΚΓΚ)

(<http://eit.europa.eu/activities/innovation-communities>) για τη γαλάζια οικονομία μετά το 2020· οι ΚΓΚ, ως τμήμα του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT), μπορούν να τονώσουν την καινοτομία με πολλούς τρόπους, π.χ. με την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης και εκπαίδευσης, τη διευκόλυνση της πορείας από την έρευνα στην αγορά και την εκπόνηση σχεδίων καινοτομίας και φυτωρίων επιχειρήσεων.

Ιστορικό

Η γαλάζια, ή θαλάσσια, οικονομία της ΕΕ είναι ένας τεράστιος κλάδος, με πάνω από 5 εκατομμύρια εργαζόμενους σε διάφορους τομείς όπως η αλιεία, οι μεταφορές, η θαλάσσια βιοτεχνολογία και οι υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Το διάστημα 2007-2013, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνεισέφερε κατά μέσο όρο 350 εκατ. ευρώ ετησίως για τη θαλάσσια και ναυτιλιακή έρευνα μέσω του έβδομου προγράμματος πλαισίου. Σημαντικός όγκος θαλάσσιας έρευνας έχει επίσης πραγματοποιηθεί μέσω προγραμμάτων των κρατών μελών (π.χ., περίπου 300 εκατ. ευρώ ετησίως στη Γαλλία και τη Γερμανία). Η γαλάζια ανάπτυξη αποτελεί βασικό τομέα του νέου προγράμματος «Ορίζοντας 2020», με ειδικό προϋπολογισμό 145 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2014-2015 και μόνο, και περαιτέρω ευκαιρίες για όλο το πρόγραμμα.

- Ελληνικοί ερευνητικοί οργανισμοί και σε επιχειρήσεις συμμετέχουν σε έργα καινοτομίας που αφορούν την γαλάζια ανάπτυξη.
- Το ερευνητικό έργο PERSEUS (συντονίζεται από το Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών και συμμετέχουν τα πανεπιστήμια Αθηνών και Κρήτης) αξιολογεί τις επιπτώσεις της ανθρωπίνης δραστηριότητας και τις φυσικές πιέσεις στην Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο. Εντοπίζει κενά στα δεδομένα και τις γνώσεις και έχει αναπτύξει δύο επιστημονικές εκστρατείες για πολίτες που αφορούν τις τσούχτρες και τον εντοπισμό τους καθώς και την παρακολούθηση των θαλάσσιων σκουπιδιών στις παραλίες. Η τελευταία φάση της εκστρατείας κατά των θαλάσσιων σκουπιδιών ξεκίνησε την Πρωτομαγιά.
- Το έργο MIRACLES (συμμετέχει η ελληνική εταιρεία CHIMAR HELLAS) έχει ως στόχο την ανάπτυξη τεχνολογιών βιολογικής διύλισης μικροφυκών για την αξιοποίηση της αντίστοιχης βιομάζας για την παραγωγή τροφίμων και άλλων μη βρώσιμων προϊόντων.
- Τέλος το έργο EURO-ARGO (στο οποίο συμμετέχει το Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών) στοχεύει στην δημιουργία ενός αυτόνομου δικτύου βυθισμένων οργάνων μέτρησης παραμέτρων που αφορούν τους ωκεανούς το οποίο συνδέεται μέσω των δορυφόρων του συστήματος δορυφορικών παρατηρήσεων COPERNICUS.

Το 30 % περίπου του θαλάσσιου πυθμένα που περιβάλλει την Ευρώπη δεν έχει ακόμη ερευνηθεί. Το ποσοστό αυτό κυμαίνεται από το 5% του Βισκαϊκού κόλπου και των Ιβηρικών ακτών, σε πάνω από το 40 % της Βόρειας Θάλασσας, του Ιονίου πελάγους και της Κεντρικής Μεσογείου. Γνωρίζοντας περισσότερα για το τι συμβαίνει κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας θα αποκτήσουμε περισσότερες γνώσεις για τους ωκεάνιους πόρους καθώς και για τη βιώσιμη χρήση τους.

Ελλείψεις εξειδικευμένου δυναμικού είναι ήδη εμφανείς στον κλάδο της αιολικής ενέργειας. Το 2012, αυτός ο υπεράκτιος τομέας αντιπροσώπευε το 10% της ετήσιας εγκατεστημένης ισχύος αιολικής ενέργειας και απασχολούσε άμεσα και έμμεσα 58.000 άτομα σε ολόκληρη την Ευρώπη. Προβλέπεται ότι μέχρι το 2020, η υπεράκτια παραγωγή αιολικής ενέργειας θα ανέλθει στο 30% της ετήσιας εγκατεστημένης ισχύος αιολικής ενέργειας. Αυτό μεταφράζεται σε 191.000 θέσεις εργασίας έως το 2020, που θα αυξηθούν σε 318.000 έως το 2030. Αλλά είναι επίσης πιθανό να παρατηρηθεί στον κλάδο αύξηση της έλλειψης δεξιοτήτων, από 7.000 σήμερα σε 14.000 ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης, εάν το μελλοντικό εργατικό δυναμικό δεν διαθέτει δεξιότητες, π.χ. στη συντήρηση και την κατασκευή.

Περισσότερα

- Καινοτομία στη γαλάζια οικονομία: Αξιοποιώντας τις δυνατότητες των θαλασσών και των ωκεανών μας για απασχόληση και ανάπτυξη

http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/marine_knowledge_2020/index_en.htm

- Ερωτήσεις και απαντήσεις για την καινοτομία στη γαλάζια οικονομία :

[http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-14-336_en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-336_en.htm)

- Καινοτομία στη γαλάζια οικονομία: παραδείγματα θαλάσσιας έρευνας στην ΕΕ :

http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-14-337_en.htm

- Oceans of Tomorrow - Φυλλάδιο για τα ερευνητικά σχέδια της ΕΕ (αρχείο PDF)

http://ec.europa.eu/research/bioeconomy/pdf/ocean-of-tomorrow-2014_en.pdf

- Ορίζοντας 2020:

<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/>

- Γαλάζια ανάπτυξη στην ΕΕ - σειρά μελετών

<https://webgate.ec.europa.eu/maritimeforum/en/community/msexperts/articles/blue-growth-eu-set-studies>

ENTERPRISE EUROPE NETWORK ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΑΒΑΛΑΣ

Ομονοίας 50, 653 02 Καβάλα, Τηλ: 2510-833964, Fax: 2510-835946

E-mail: info@chamberofkavala.gr [http:// www.kcci.gr](http://www.kcci.gr)

Η δράση συγχρηματοδοτείται από το ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (Competitiveness and Innovation Programme 2007-2013)

Neither the European Commission nor any person acting on behalf of the European Commission is responsible for the use which might be made of the information contained herein. The views in this publication are those of the author and do not necessarily reflect the policies of the European Commission.

